

Sygn. akt: III AUa 998/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodnicząca: SSA Anna Szczepaniak-Cicha

Sędziowie: SSA Jacek Zajączkowski (spr.)

del. SSO Sylwestra Przybysz

Protokolant: stażysta Paulina Działońska

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2013 r. w Łodzi

sprawy **S. J.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 27 marca 2012 r., sygn. akt: VIII U 1302/11;

1. **oddala apelację;**

2. **przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Łodzi adwokatowi A. H. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem 60/100) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w drugiej instancji.**

Sygn. akt III AUa 998/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 27 marca 2012 roku Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi w punkcie pierwszym oddalił odwołanie S. J. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. z dnia 21 czerwca 2011 roku, którą to decyzją organ rentowy na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze odmówił S. J. prawa do emerytury stwierdzając, że na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony nie udowodnił wymaganych 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W punkcie drugim wyroku Sąd Okręgowy przyznał od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi na rzecz pełnomocnika wnioskodawcy adw. A. H. kwotę 73,20 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Powyższe rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego zostało oparte na następujących ustaleniach faktycznych:

Wnioskodawca S. J. urodził się (...).r., w dniu 4 kwietnia 2011 r. złożył wniosek o emeryturę .

Wnioskodawca udokumentował ponad 25 lat ogólnego stażu pracy.

S. J. był zatrudniony w okresie od 6.05.1971 - 08.11.1971 w charakterze malarza antykorozyjnego w Zakładzie Usług (...) w W., w okresie od 10.05.1972 r. - 28.02.1974 r. był zatrudniony na stanowisku malarza antykorozyjnego - brygadzysty w (...) Przedsiębiorstwie (...) w Ł., od 16.03.1974 r. do 24.05.1975 r. w charakterze malarza w Teatrze Wielkim w Ł..

W okresie od 21.08.1975 r. do 13.12.1975 r. wnioskodawca pracował w charakterze malarza w Samodzielnym Oddziale Wykonawstwa Inwestycji przy (...) im. (...)w Ł. a od 4.02.1976 r. o 24 lutego 1983 r. w charakterze malarza i malarza budowlanego w (...)Ł.. Od 5.12.1979 r. do 1.09.1980 r. w charakterze malarza - tapeciarza w Przedsiębiorstwie (...) w B. .

W okresie od 11.04.1983 r. do 16.06.1984 r. wnioskodawca pracował w charakterze malarza w firmie (...) w Ł., a od 28.06.1984 r. do 20.08.1985 r. w charakterze malarza w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) od 04.09.1985 r. do 05.08.1987 r. w charakterze malarza w Zakładzie (...) inż. M. G. i od 18.07.1988 r. - 30.04.1991 r. w charakterze malarza w Przedsiębiorstwie (...).

W piśmie procesowym z dnia 16 marca 2012 r. pełnomocnik S. J. popierając odwołanie wnioskodawcy od decyzji od decyzji wniósł o zaliczenie do okresu pracy w szczególnych warunkach następujących okresów zatrudniania: od 6.05.1971 - 08.11.1971 w charakterze malarza antykorozyjnego w firmie (...), od 10.05.1972 r. - 28.02.1974 r. w charakterze malarza antykorozyjnego w (...) Przedsiębiorstwie (...), od 16.03.1974 r. do 24.05.1975 r. w charakterze malarza w Teatrze Wielkim, od 21.08.1975 r. do 13.12.1975 r. w charakterze malarza w Samodzielnym Oddziale Wykonawstwa Inwestycji przy (...) im. Obrońców P., od 4.02.1976 r. o 24 lutego 1983 r. w charakterze malarza i malarza budowlanego w MPK Ł., od 5.12.1979 r. do 1.09.1980 r. w charakterze malarza w Przedsiębiorstwie (...) w B., od 11.04.1983 r. do 16.06.1984 r. w charakterze malarza w firmie (...), od 28.06.1984 r. do 20.08.1985 r. w charakterze malarza w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...), od 04.09.1985 r. do 05.08.1987 r. w charakterze malarza w Zakładzie (...) inż. M. G., od 18.07.1988 r. - 30.04.1991 r. w charakterze malarza w Przedsiębiorstwie (...).

Dokonując oceny zasadności odwołania na gruncie ustalonego stanu faktycznego

Sąd Okręgowy powołał się na treść art. 32 w zw. z art. 184 ust 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przepisy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i uznał odwołanie za nieuzasadnione.

W ocenie Sądu zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci dokumentacji osobowej, zeznań wnioskodawcy oraz świadka J. S. nie dają podstaw do stwierdzenia, że S. J. w spornych okresach wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, pracę w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze.

Według Sądu pierwszej instancji wnioskodawca nie przedłożył żadnego świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, a jego zeznania, jak i zeznania świadka nie wskazują na fakt wykonywania prac w szczególnych warunkach. Wnioskodawca był zatrudniony na stanowiskach malarza, malarza antykorozyjnego, jednakże wyżej przytoczone dowody (dokumentarne - świadectwa pracy, legitymacja ubezpieczeniowa, akta osobowe, osobowe - zeznania świadków i wnioskodawcy) są niewystarczające aby móc stwierdzić, że w okresach tych praca miała charakter szczególny lub była wykonywana w szczególnych warunkach.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej Sąd orzekł w oparciu o § 12 ust 2 w zw. z § rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za inności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

Powyższe orzeczenie zaskarżył apelacją wnioskodawca, reprezentowany przez adwokata ustanowionego z urzędu, zarzucając:

1. Obrazę przepisów prawa procesowego, w zakresie mającym istotny wpływ na treść orzeczenia, w szczególności:

- art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz arbitralnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego w sprawie, przede wszystkim polegającej na uznaniu za niewystarczającego materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie dla uznania zasadności tezy powoływanej przez odwołującego się, iż w ramach świadczonej pracy, jako malarz w kolejnych miejscach pracy świadczył on pracę w warunkach szczególnych, która to okoliczność uzasadnia wniosek o przyznanie wcześniejszej emerytury, mimo iż w sprawie świadek wskazywał w sposób niebudzący wątpliwości na charakter i rodzaj świadczonej pracy, przez powoda oraz warunki, w jakich ona była świadczona;

2. Błędną ocenę dowodów poprzez przyjęcie, iż:

- fakty podnoszone w toku postępowania przed Sądem, na którą to okoliczność zostały złożone zeznania zarówno przez powoda, jak i świadka były niewystarczające dla przyjęcia, iż powód świadczył pracę w szczególnych warunkach, a co za tym idzie brak udowodnienia w sposób należyty powoływanych okoliczności w sytuacji, kiedy ze względu na upływ czasu, większość firm, w których pracował powód nie istnieje już, zaś pozostała po nich dokumentacja jest szczątkowa, a nadto także krąg świadków po stronie powoda jest znacznie ograniczony z tych powodów, a które to okoliczności zdaniem powoda mają zasadnicze znaczenie dla rozstrzygnięcia, w szczególności zaś uznanie odwołania za uzasadnione.

- Bezkrytyczne i arbitralne przyjęcie za wiarygodne twierdzeń pozwanego Zakładu Ubezpieczeń iż w sprawie powód nie świadczył pracy w warunkach szczególnych i nie są zasadne jego roszczenia, pomimo, iż na tę okoliczność powód w zakresie mu dostępnym przedstawił materiał dowodowy i złożył zeznania, które wskazują, iż wykonywał on prace w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy przez okres wymagany przepisami prawa dla przyznania tzw. wcześniejszej

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez uwzględnienie odwołania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji. Pełnomocnik wnioskodawcy wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest bezzasadna i podlega oddaleniu albowiem Sąd Okręgowy wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym sprawy i treści w obowiązujących przepisów prawa..

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)** okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)** okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie zaś z treścią par. 4 ust. 1 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Pracą w warunkach szczególnych jest przy tym praca świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach wskazanych w załączniku A do rozporządzenia z 7.02.1983r. (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Normatywne rodzaje prac w szczególnych warunkach wyróżnia kryterium merytoryczne i formalne; pierwsze dotyczy wykonywania stale i w pełnym wymiarze takiej pracy, warunkiem drugiego jest wymienienie jej w rozporządzeniu z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca która nie spełnia łącznie obu kryteriów nie uprawnia do emerytury w niższym wieku emerytalnym określonym w tym rozporządzeniu. (tak: wyrok Sądu Najwyższego - Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych 2009-02-10, II UK 199/08, opubl. Legalis).

Podkreślenia wymaga, że apelacja wnioskodawcy, reprezentowanego przez fachowego pełnomocnika opiera się jedynie na zarzucie naruszenia prawa procesowego w postaci art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz jego błędną ocenę.

Odnosząc się do powyższego zarzutu stwierdzić należy, iż skarżący stawiając zarzut naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. przedstawił jedynie własną subiektywną interpretację i ocenę dowodów. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga natomiast wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2001 r. II CKN 588/99 LEX nr 52347). Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok SN z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00 LEX nr 56906).

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy należycie wyjaśnił sprawę, a przeprowadzona ocena dowodów jest prawidłowa i odpowiada powyższym kryteriom. Apelacja nie wykazuje uchybień w rozumowaniu Sądu, które podważałyby prawidłowość dokonanej oceny. Naruszenie zasad swobodnej oceny dowodów nie może polegać na przedstawieniu przez stronę alternatywnej oceny stanu faktycznego, a tylko na podważeniu przesłanek tej oceny z wykazaniem, że jest ona rażąco wadliwa lub oczywiście błędna - czego, zdaniem Sądu Apelacyjnego, skarżący we wniesionej apelacji nie uczynił.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy badając przesłankę 15-letniego okresu pracy ubezpieczonego w warunkach szczególnych dopuścił dowód z zeznań świadków i z dokumentów w postaci akt emerytalnych samego skarżącego oraz dokumentacji z akt sprawy. W sposób uprawniony Sąd Okręgowy stwierdził, że skarżący nie udowodnił, iż legitymuje się wymaganym okresem pracy w warunkach szczególnych. O uprawnieniu do emerytury na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) decyduje - jak podniesione zostało wyżej - łączne spełnienie przez pracownika wszystkich warunków określonych w tym przepisie, nie zaś tylko osobiste przekonanie, że charakter lub warunki pracy wystarczają do uznania jej za wykonywaną w szczególnych warunkach (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 listopada 2001 r., sygn. II UKN 598/00, publ. OSNP 2003/17/419). Podkreślenia wymaga, że to na wnioskodawcy spoczywa ciężar udowodnienia, że praca którą świadczył, była wykonywana w warunkach szczególnych. Jednakże jak sam przyznaje ubezpieczony w piśmie z dnia 9 maja 2011 roku oraz w przedmiotowej apelacji - nie jest on w stanie przedstawić dokumentów, ani świadków

na potwierdzenie wykonywana pracy uprawniającej do wcześniejszej emerytury. Natomiast oparcie się jedynie na twierdzeniach ubezpieczonego co do charakteru i czasu wykonywanej pracy nie jest wystarczające, bowiem zeznania ubezpieczonego mogą mieć charakter pomocniczy, ale nie mogą stanowić jednego dowodu w tym zakresie.

W związku z powyższym Sąd Apelacyjny w pełni aprobuje stanowisko Sądu pierwszej instancji, że zebrany i niewadliwie oceniony materiał dowodowy w sprawie nie uprawnia do przyjęcia, iż wnioskodawca udowodnił 15 letni okres pracy w warunkach szczególnych lub szczególnym charakterze, a zatem nie przysługuje mu prawo do dochodzonego świadczenia.

Z omówionych względów Sąd Apelacyjny uznając bezskuteczność zarzutów apelacji, stosownie do art. 385 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.